

HMS DATABLAD

Helse- miljø- og sikkerhetsdatablad

Handelsnavn: CEMPROTEC ELASTIC PART B

Revisjonsdato: 18.01.2003

Erstatter: 24.01.2000

CEMPROTEC ELASTIC PART B

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

HANDELSNAVN:	CEMPROTEC ELASTIC PART B	GODKJENT:	JA
KJEMISK NAVN:		RESPT. NR:	
FORMEL:		ART. NR:	
SYNONYMER:		EC-NR:	
INDEKS NR:		CAS NR:	
GRUPPE:		PR.NR:	35668
LEVERANDØR:	Norsk Industrivern AS Skvadronveien 25 N-4050 Sola Tlf: 51 71 56 00 Fax: 51 71 56 10		
GIFTINFO:	22 59 13 00	NØDTELEFON:	
ANSVARLIG:	Arne Holsen		
UTARBEIDET AV:	HMS Logiconsult A/S		
ANVENDELSE:	Mørtel		
KUNDERS REFERANSE:			

2. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

INGREDIENSNAVN	CAS-NR	EC-NR	% INNH	FH	FB	FM	R- SETNINGER	ANMERKNING
Portland sement	65997-15-1		25	Xi			36/37/38-41	
KALSIUMHYDROKSID	1305-62-0		<2	C			34	
SILIKA (amorf)	7631-86-9		<7,0					
Natriumnitritt	7632-00-0	231-555-9	<1	T	O	N	8-25-50	
Granulert slagg	65996-69-2		<5	IK				

TEGNFORKLARING:

FB/FH/FM=Fareklasse brann-/helse-/miljø, Tx=Meget Giftig, T=Giftig, C=Etsende, Xn=Helseskadelig, Xi=Irriterende, IK=Ikke klassifiseringspliktig, E=Eksplodiv, O=Oksyderende, Fx=Ekstremt brannfarlig, F=Meget brannfarlig, N=Miljøskadelig, M=Arve- stoffskadelig, A=Allergifremkallende, K=Kreftfremkallende, R=Reproduksjonsskadelig.

INGREDIENSKOMMENTARER:

Utenlandsk produsent oppgir at krystallinsk sillika i produktet foreligger i en form som ikke er respirabel og vil derfor ikke bidra til produktets merking. Analyser viser dessuten at sementen inneholder så små mengder av tungmetaller at det ikke får betydning for merking av produktet.

Se pkt. 16 for fullstendig ordlyd av alle R-setningene som nevnt i punkt 2.

3. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

ANNET:

BRANN OG EKSPLOJONSFARE: Ikke brannfarlig.

HELSEFARE: Irriterer øynene, luftveiene og huden. Fare for alvorlig øyeskade. Ved tilsetning av vann vil stoffet virke etsende på hud og øyne.

MILJØFARE: Unngå utslipp av produktet til miljøet.

OPPBEVARES UTILGJENGELIG FOR BARN.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

GENERELT:

Graden av varig skade er svært avhengig av riktig og hurtig førstehjelp. Flytt pasienten vekk fra eksponeringskilden så snart som mulig. Tilsølte klær må fjernes straks. Hvis pasienten er bevisstløs, men puster selv, sørg for frie luftveier og legg i stabilt sideleie. Ved åndedrettsstans gis kunstig åndedrett. Ved hjertestans gis hjertekompresjon. Kontakt lege for særskilt råd. Ved kontakt med blandet produkt: Se også datablad for Part A.

INNÅNDING:

Ved innånding av støv: Sørg for ro, varme og frisk luft. Ved pustevansker gis oksygen hvis mulig. Førstehjelpspersonellet bør ha spesiell opplæring til dette. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

HUDKONTAKT:

Fjern tilsølte klær snarest, samtidig som huden skylles med mye vann. Fortsett å skylle i minst 40 minutter. Skyllingen må ikke avbrytes for tidlig, siden baser reagerer med kroppsvæve og skaden kan utvikle seg i dybden, og over lang tid. Forsøk aldri å nøytralisere med syrer eller lignende. Kontakt lege.

ØYEKONTAKT:

Gni ikke i øyet! Skyll øyet straks med en myk stråle lunkent vann mens øyelokkene løftes. Umiddelbar transport til øyespesialist, evt. annen legehjelp. Skylling under transport.

SVELGING:

FREMKALL IKKE BREKNINGER! Skyll straks munn og svelg med vann. Gi 1-2 glass vann eller helst melk å drikke hvis den skadede er ved full bevissthet. For mye vann øker faren for oppkast, som forverrer skaden. Gi aldri noe via munnen hvis pasienten har nedsatt bevissthet. Straks til sykehus!

INFO TIL HELSEPERSONELL:

Ved hudkontakt sees varierende grad av etseskade, fra lett rødhet til dype nekroser, behandles som brannskade. Ved øyeskader: Behandles forebyggende med kloramfenikol eller fucidin øyesalve. Etterskyllinger med isotont saltvann. Sjekk at det ikke sitter igjen fast stoff under øyelokk. Fare for varig skade på hornhinnen. Pasienten bør kontrolleres ved øyeavdelingen eller hos øyespesialist. Kontakt Giftinformasjonssentralen, tlf. 22 59 13 00, for ytterligere informasjon om giftighet og behandling. Helsekontroll: Generell.

5. TILTAK VED BRANNSLUKING

PASSENDE SLUKNINGSMIDLER:

Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann.

UEGNEDE SLUKNINGSMIDLER:

Ingen.

BRANN OG EKSPLOJONSFARE:

Produktet er ikke brennbart, men kraftig brann kan utvikle oksider og karboner.

PERSONLIG VERNEUTSTYR:

Brannslukkere må benytte røykdykkerutstyr.

TILTAK VED BRANNBEKJEMPELSE:

Fjern branntruede beholdere.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE PERSONELL:

Unngå utvikling av støv. Unngå hudkontakt. Unngå innånding av støv. Unngå øyekontakt. Bruk personlig verneutstyr, se kap. 8. Sørg for god ventilasjon.

SIKKERHETSTILTAK FOR Å BESKYTTE MILJØ:

Unngå at materialet slippes ut i avløpsrør, men i tilfelle bør det tilføres rikelige mengder vann. Ved utslipp til elver og ferskvann må myndighetene informeres.

EGNEDE METODER FOR SKADEBEGRENSNING OG OPPRENSKNING:

Skrap eller tørk opp med filler/mopper/støvsuger eller vask med rikelige mengder vann. Samles opp i beholdere. Behandles som spesialavfall, se kap. 13. Vask området til slutt med vann og vaskemidler.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING

SPESIELLE EGENSKAPER OG FARER:

VED TILSETNING AV VANN VIL STOFFET VIRKE ETSENDE PÅ HUD OG ØYNE.

Vær oppmerksom på faren ved innhalering av støv fra sementpulver/silikastøv.

HÅNTERINGSVEILEDNING:

Unngå unødig støvdannelse og spredning av støv. Brukes under gode ventilasjonstekniske tiltak. Unngå innånding av støv. Unngå hudkontakt. Unngå øyekontakt. Bruk vernetøy ved bruk av produkter som inneholder sementpulver. Bruk personlig verneutstyr, beskrevet i kap. 8.

LAGRINGSANVISNING:

Lagres tørt, frostfritt og i lukkede originalbeholdere. Lagres ved temperaturer under 40 °C. Holdes adskilt fra sterke syrer og andre stoffer som er angitt under "Reaktivitet".

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

INGREDIENSNAVN	ADM.NORM		ANMERKNING
	PPM	mg/m ³	
Portland sement		5	Respirabelt støv
KALSIMUMHYDROKSID		5	
SILIKA (amorf)		1,5	Respirabelt støv
Granulert slagg		5	Respirabelt støv

FOREBYGGENDE TILTAK:

Unngå håndtering som fører til støvdannelse. Sørg for god ventilasjon. Øyedusj samt nøddusj skal finnes på arbeidsplassen. Kontaktlinser må ikke brukes ved håndtering av produktet. Håndkrem/fuktighetskrem bør benyttes for å erstatte utvasket hudfett. Ved jevnlig bruk bør det fortaes målinger av støv. Se Arbeidstilsynets best.nr. 450. Forurensningsnivået skal forsøkes holde lavest mulig under adm.normer(best.nr.361) og i hvert fall lavere enn 1/3 av adm.norm.

ÅNDEDRETTSVERN:

Normalt ikke nødvendig. Ved forhold som medfører støvdannelse må egnet åndedrettsvern benyttes, partikkelfilter P1 (grovt støv) eller partikkelfilter P2 (fint støv). Bruk helmaske. Dette gjelder ikke bare for den som utfører arbeidet, men alle som er i området og som vil være utsatt for støv/skvetting.

ØYEVERN:

Bruk tettsluttende vernebriller eller ansiktskjerm ved fare for støvdannelse/sprut.

HÅNDVERN:

Bruk støvtette vernehansker av polyvinklorid (PVC) eller annet materiale (med unntak av PVA, som

ikke må komme i kontakt med vann). Ved behov brukes tynne bomullshansker inne i vernehanskene for å unngå at huden blir fuktig. Vernehanskene bør skiftes etter 4-5 timers bruk, vrenses og luftes.

HUDVERN:

Bruk hensiktsmessige verneklær mot mulig eller sannsynlig hudkontakt. Bruk ikke lærklær. Fjern sterkt tilgriset arbeidstøy, og vask huden med rikelig vann og såpe. Utøv god personlig hygiene.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

PRODUKTETS FORM:	Pulver	LUKT:	Ingen
FARGE:	Flere farver	OPPLØSELIG I:	
SMELTE/FRYSEPUNKT:		KOKEPUNKT:	N/A
TETTHET:	1,15-1,50 g/cm ³	FLAMMEPUNKT:	N/A
EKSPLOSJONSOMRÅDE:		pH (kons.):	12,5
LØSELIGHET I VANN:	Ikke løselig i vann	MOLMASSE:	
DAMPTRYKK:		VISKOSITET:	
METNINGSKONS.:		TENNTEMPERATUR:	
DEKOMPONERINGSTEMP.:		LUKTEGRENSE:	
PH LØSNING:		DAMPTETTHET:	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

STABILITET:

Normalt stabilt.

REAGERER MED:

Reagerer med sterke syrer. I fuktig miljø vil produktet angripe aluminium, bly og messing og glass. Reagerer med vann.

FARLIGE SPALTNINGSPRODUKTER:

Sterk oppvarming eller brann kan gi produkter av ufullstendig forbrenning, karbondioksyd (fortrenger oksygen), karbonmonoksid (giftig, meget brannfarlig) og evt. stikkende røyk.

11. HELSEFAREOPPLYSNINGER

GENERELT:

Ved bruk representerer hud- og øyekontakt de største helsefarene ved dette produktet. Produktet virker etsende. Kan gi varig skade på øyne og hud, spesielt hvis det ikke skylles bort raskt nok. Graden av skade er avhengig av hvor lenge det er i kontakt med vevet. Ved kontakt med blandet produkt: Se også datablad for Part A.

INNÅNDING:

Støv fra produktet virker etsende og irriterer slimhinnene i munn, svelg og luftveier. Innånding av støv kan gi lungeskade, hoste og åndenød.

HUDKONTAKT

Irriterer huden. Forlenget kontakt med fuktig hud kan gi etseskader.

ØYEKONTAKT:

Irriterer øynene. Støv vil gi alvorlige etseskader på øynene. Varig skade kan bli følgen dersom førstehjelpstiltakene ikke settes inn straks.

SVELGING:

Svelging av konsentrert produkt gir alvorlige skader i munn, svelg og særlig spiserør. Skadene på spiserøret er meget alvorlige og vanskelige å helbrede. Kan gi dødelig utgang.

KRONISKE EFFEKTER:

Kan gi varig skade på øynene dersom førstehjelpen ikke settes inn straks. Se kap. 4.

ALLERGI:

Produktet anses ikke å være allergifremkallende.

ARVESTOFF:

Produktet anses ikke for å være arvestoffskadelig.

KREFT:

Produktet anses ikke for å være kreftfremkallende.

REPRODUKSJONSSKADE:

Produktet anses ikke for å være reproduksjonsskadelig.

ORAL TOKSISITET:

Ikke kjent

DERMAL TOKSISITET:

Ikke kjent

INH. TOKSISITET:

Ikke kjent

12. MILJØOPPLYSNINGER

MOBILITET:

Liten mobilitet som pulver. God løselighet i vann. Synker til bunns i stillestående vann.

NEDBRYTBARHET:

Ikke nedbrytbar.

AKKUMULERING:

Ikke akkumulerbar.

ØKOTOKSISITET:

Økotoksikologiske data er ikke kjent for produktet. Produktet vil føre til en pH-økning i vann som kan skade fisk og andre organismer lokalt rundt utslippsstedet.

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

FJERNING AV RESTER OG AVFALL:

Produkt i pulverform er å betrakte som spesialavfall. Størknet produkt og emballasje kan leveres til godkjent fylling. Rester av uherdet materiale behandles i samsvar med Forskrift om spesialavfall. Redskaper kan rengjøres med vann og vaskemidler.

SPESIALAVFALLSGRUPPE:

H-4 Irriterende

Den oppgitte EAK-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.

EAK-kode: 08: Avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av beleggingsprodukter (maling, lakk, og glassemaljer), lim, tetningsmasser og trykkfarger.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

ADR(VEI)			
UN NR:	-	KLASSE:	-
FARESEDDEL:		FARLIG GODS:	Nei
EMBALLASJEGRUPPE:		FARENR:	
MARG NR:		TRANSPORTKORT:	
RID(JERNBANE)			
UN NR:	-	KLASSE:	-
ETIKETT:		FARLIG GODS:	Nei
EMBALLASJEGRUPPE:		FARENR:	
IMDG(SJØ)			
UN NR:	-	KLASSE:	-
ETIKETT:		FARLIG GODS:	Nei
SIDE:		FORP.GR:	
MFAG:		SUB.RISK:	
EMS:		MARINE POLL:	
IATA(FLY)			
UN NR:	-	KLASSE:	-
ETIKETT:		FARLIG GODS:	Nei
SUB.RISK:		FORP.GR:	

ANNET:

Er ikke omfattet av de internasjonale regler for transportklassifisering.

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

R-SETNINGER:

R36/R37/R38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.

R41 Fare for alvorlig øyeskade.

VED TILSETNING AV VANN VIL STOFFET VIRKE ETSSENDE PÅ HUD OG ØYNE.

S-SETNINGER:

S2 OPPBEVARES UTILGJENGELIG FOR BARN.

S22 Unngå innånding av støv.

S24/S25 Unngå kontakt med huden og øynene

S26 Får man stoffet i øynene; skylk straks grundig med store mengder vann og kontakt lege.

S28 Får man stoff på huden, vaskes straks med såpe og vann

S36/S37/S39 Bruk egnede verneklær, vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.

REFERANSER:

Forskrifter om helsefare-, brannfare-, eksplosjonsfare-, miljøfaremerking med veiledning, 2002. Norsk stoffliste (SFT, Arbeidstilsynet, DBE, Oljedirektoratet) av 2002. Administrative normer, best.nr. 361 (2001). Arbeidstilsynets brosjyrer om verneutstyr inkl. åndedrettsvern (best.nr.539). YL-merking, best.nr. 431. Norske og svenske hanskeguider. Forskrifter om spesialavfall av 1994, inkl. endringer av 2000. Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA.

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR BRUKERENS SIKKERHET OG HELSE

ERSTATTER DATO:: 24.01.2000

ANDRE OPPLYSNINGER:

HMS Logiconsult har ikke ansvar for feil og mangler i opplysninger fra produsent/leverandør. Produsent/leverandør oppgitt i seksjon 1 i HMS databladet er juridisk ansvarlig for databladets innhold. Punkter som ikke er relevant for produktet er markert med "-".

GODKJENT ETTER NORSK REGELVERK.

Dato: Signatur:

HMS Logiconsult AS
Fabrikkveien 27
4033 Stavanger
Tlf: 51 57 80 05
Fax: 51 57 80 06
www.hmslogiconsult.com

R-setninger som angitt i pkt. 2:

R8 Brannfarlig ved kontakt med brennbare stoffer.
R25 Giftig ved svelgning.
R34 Etsende.
R36/R37/R38 Irriterer øynene, luftveiene og huden.
R41 Fare for alvorlig øyeskade.
R50 Meget giftig for vannlevende organismer.

This document was generated by Logichem 2002, a web based library for hazardous chemicals.
<http://www.hmslogiconsult.com>